



Pogovor s Sonibojem Knežakom, predsednikom Sindikata KNG v Steklarni Hrastnik:



Stran 6-7

Svetlejša prihodnost hrastniških steklarjev

Napredek na pogajanjih o zakonu o delovnih razmerjih

Pogajanja o novi delovnopravni zakonodaji se kot vse kaže, bližajo koncu. Ta teden so bili na dnevnem redu zlasti dodatki na delovno dobo, razporejanje delovnega časa, nočno delo, dolžina letnega dopusta, zaščita sindikalnih zaupnikov a Ta vprašanja obsegajo po sporočilu ministrstva za delo kar dobršen del novega zakona o delovnih razmerjih. Prihodnji teden naj bi pogajalci uskladili mnenja o odprtih vprašanjih tega zakona. Teh je, kot smo že poročali, kar precej, mnenja so zelo različna, možnosti dogovora so torej zelo majhne.

Radgonski sejem je prejšnjo nedeljo zaprl vrata. Po oceni direktorja Pomurskega sejma Janeza Erjavca letos zares ni bil rekorden po številu obiskovalcev, rekorden pa je bil po številu in kakovosti strokovnih srečanj in po obisku tujih in domačih strokovnih delegacij. Tudi letos so ga obiskali številni funkcionarji ZSSS, ki morajo za vodenje sindikalne politike dobro poznati tudi razmere na področju kmetijstva ter pridelave in predelave hrane, saj močno vplivajo na socialne razmere v državi in na ekonomski položaj kmetov in delavcev.



Most med delodajalci in sindikati?

Sindikalni predstavniki so na seji ekonomsko-socialnega sveta to sredo dosegli, da bo ta organ civilne družbe prihodnji teden obravnaval pogajanja o plačni politiki. Socialni partnerji naj bi se dogovorili, ali pogajanja o tem nadaljevati ali ne, saj so prišla na slepi tir. Obravnavi tega vprašanja na prihodnji seji je nasprotoval predstavnik obrtne zbornice, predstavnik delodajalcev pa se je s tem strinjal. Dejal je, da so sindikati in delodajalci s svojimi stališči na nasprotnih bregovih in da je treba med njimi zgraditi most, to pa je mogoče le na ekonomsko-socialnem svetu.

Ekonomsko-socialni svet bo čim prej obravnaval vprašanje izostankov z dela zaradi bolezni in sicer v okviru obravnave predloga zakona o delovnih razmerjih.

B. R.



Drago Ščernjavič:

SDDO bo naredil vse, da zakon o upravi ne bo sprejet, kot predlaga vlada.

Več na strani 2



SDTS

Možnosti za uspešna pogajanja v Leclercovem hipermarketu

Kot sta nam povedala Sandi Bartol, sekretar SDTS, in Petra Hudales Ružič, predsednica SDTS v trgovskem centru E. Leclerc, dva kroga pogajanj o ureditvi delovnopравниh položaja zaposlenih še nista dala sadov. V sindikatu pa upajo, da bo tretji krog, napovedan je za 12. september, le omogočil dogovor. SDTS želi namreč svoje cilje – zaščito članstva – doseči za pogajalsko mizo. Odgovori direktorja tega podjetja, ki so jih na sindikatu prejeli ta teden kažejo, da bo pri tem verjetno uspešen.

Prva pogajanja 6. julija so bila po besedah obeh sogovornikov le spoznavanje. Takrat so za vodstvo trgovske hiše E. Leclerc (upravljajo z njo Rudnina, podjetje z omejeno odgovornostjo, v sestavi Leclerca) seznanili s svojimi predlogi za ureditev razmer. SDTS je namreč nedvoumno ugotovil, da delavci nove največje trgovske hiše v Ljubljani pred nastopom dela niso dobili pogodb o zaposlitvi in zato niso mogli biti seznanjeni s svojimi pravicami, dolžnostmi in odgovornostjo. Te so prejeli šele zaradi sindikalnega pritiska. SDTS ima dokaze, da je Rudnina vsa delovna mesta v Leclercovem trgovskem centru razpisal za nedoločen čas. Večje število delavcev je v nasprotju s tem prejelo pogodbo o delu za določen čas. Kandidatske mape, ki so jih vodili ob sprejemanju delavcev, bi dokazale, da so kandidatom za trgovska mesta obljubljali kar za 40 odstotkov večje plače, kot so jih kasneje prejeli. Toliko je na primer obljubljal direktor svežega programa Philippe Stamenič, ki je bil kmalu po otvoritvi Leclercovega centra čez noč poslan iz naše države. Prav on je v kandidatske liste zapisal 102.000 tolarjev kot neto plačo, ki naj bi jo prejemale trgovke in trgovci. Kasneje se je izkazalo, da je približno toliko znašala bruto plača, neto znesek pa je dosegal le 78.000 tolarjev. Kot ugotavlja Petra Hudales Ružič, takrat je bila kandidatka za delovno mesto pomočnice direktorja svežega programa, teh kandidatskih map sedaj nikjer več ni. Ko so prejeli prvo plačo, pa so jih iskali skoraj vsi bivši kandidati. Vse to so v SDTS zvedeli iz opozoril posameznikov, ki so na sindikatu iskali informacije in

pomoč. Ko je bilo opozoril že veliko, se je vodstvo SDTS odločilo v Rudnini organizirati svojo sindikalno podružnico. Konec meseca junija (26. 6.) so ustanovili podružnico, sprejeli akte in izvolili vodstvo. Takoj zatem so določili pogajalska izhodišča, ki so jih 6. julija izročili vodstvu Rudnina. Pričakovali so, da se bo vodstvo, še posebej direktor Jean Francois Higonet, do izhodišč opredelilo, vendar so se motili. Da bi pogajanja 3. avgusta lažje stekla, je SDTS zahteval tudi prevod svojih pogajalskih izhodišč v francoščino, na pogajanjih pa to sam opravil. Namesto

pelo izsiliti tale zagotovila vodstva Rudnina:

SDTS bo dobil pravilnik o delovnih razmerjih, pravilnik o plačah, pravilnik o disciplinskih postopkih in akt o sistemizaciji delovnih mest,

Vodstvo Rudnina bo pisno odgovorilo na pogajalska izhodišča SDTS. Do novih pogajanj naj bi na tej podlagi prišlo 12. septembra.

SDTS pričakuje, da bodo pogajanja dala rezultate in da bo z upravo Rudnina mogoče skleniti dogovor o medsebojnem sodelovanju.

Odnose s podjetjem Rudnina je SDTS po besedah Sandija Bartola moral zaostri enako, kot je ravnal tudi v drugih primerih kršenja pravic svojega članstva. V Trgovski hiši Leclerc je po Bartolovem mnenju mogoče govoriti tudi o pomanjkljivem inšpekcijskem nadzoru. Zaradi tega so se z glavnim inšpektorjem za delo Borutom Brezovarjem že dogovorili za pogovor, na katerem se bodo dogo-

Ena od najbolj prizadetih delavk v Leclercu se je že odločila, da bo svoje pravice skušala doseči tudi z gladovno stavko. Zgodilo se ji je namreč, da je bila zaradi sodelovanja s sindikatom grobo šikanirana. Še preden je kot trgovka končala poskusno delo (pri tem ni dobila pozitivne ocene), jo je vodja prisilil, da je opravljala delo snazilke in ji pri tem tudi fizično grozil. Ko se je za pomoč obrnila na urad predsednika vlade, so ji odgovorili, da ji lahko pomagajo le njen sindikat – torej SDTS. Na predlog vodstva SDTS je začetek gladovne stavke odložila na čas po 12. septembru. Sandi Bartol in drugi namreč upajo, da bodo nova pogajanja dala vsaj kakšen rezultat.

F. K.

Direktor se je odzval

Tik pred zaključkom redakcije smo zvedeli, da je direktor Rudnina Jean Francois Higonet Sandiju Bartolu poslal zahtevane interne akte podjetja in odgovore na izhodišča SDTS za pogajanja o ureditvi razmer. Bartol pravi, da bodo obširno gradivo do pogajanj 12. septembra temeljito proučili in se do njih opredelili. Prejeto gradivo je po njegovem mnenju lahko dobra podlaga za pogajanja, ki naj bi kmalu dala konkretne rezultate – podpis podjetniške kolektivne pogodbe in pogodbe o pogojih za delo sindikata. Bartol še dodaja, da se je spet izkazalo, da mora sindikat, če besede ne zaležejo, uporabiti tudi javni pritisk.

da bi odgovoril na izhodišča, je Higonet na novih pogajanjih 3. avgusta od sindikata zahteval, naj pove, kateri delavci so se nanj obrnili in kakšne probleme so navajali. Dejal je tudi, da se ne more pogajati le o problemih nasploh, temveč le o rešitvi problemov posameznikov. Gospa Ingrid Korenc, vodja sektorja za splošne in finančne zadeve v Rudnini, odgovorna za pogajanja s sindikatom, je SDTS celo očitala, da "brani gnoj".

Čeprav so bila štiri ure trajajoča pogajanja neuspešna, je SDTS us-

vorili o medsebojnem sodelovanju. Ker Bartol sumi, da določbe nekaterih aktov Rudnina niso skladne z zakonodajo, jih je dal v presojo Inštitutu za delo pri Pravni Fakulteti v Ljubljani.

Vodstvo SDTS se je povežalo tudi s kolegi iz francoskega sindikata, s katerimi se bo skušalo dogovoriti o skupni akciji za izboljšanje položaja delavcev v Rudnini. Bartol je prejel tudi več pisem, v katerih ga drugi sindikati in politične stranke podpirajo pri prizadevanjih za ureditev razmer v Leclercu.

O plač delodajalci enotnosti sindikatom

Na skupni tiskovni konferenci 30. avgusta v Ljubljani so predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije, Združenja delodajalcev Slovenije in Ogiste predstavili skupne poglede na plačno politiko v Sloveniji in zahteve sindikatov. Kot je povedal **Samo Hribar Milič**, podpredsednik gospodarske zbornice, so delodajalci vztrajajo, naj sedanja plačni model velja do izteka Dogovora. Do takrat pa je mogoče pripraviti preglednejši plačni model, za katerega je združenje delodajalcev že pripravilo izhodišča.

Dodatne mase denarja za plače ne more zagotoviti nov plačni model, ampak boljši rezultati gospodarjenja. Delodajalci bodo še naprej zagovarjali potrebnost splošne kolektivne pogodbe za gospodarske dejavnosti skupaj z izhodiščnimi plačami, hkrati pa tudi panožna pogajanja o višjih izhodiščnih plačah, če rezultati do omogočajo.

Jože Stanič, predsednik Združenja delodajalcev Slovenije, je opozoril na preveliko evforijo nad sedanjo ravnijo gospodarske rasti. Menil je, da bi rast morala temeljiti zlasti na povečanem izvozu, ne domačem povpraševanju. Opozoril je tudi na rast cen naf-

te, energije in denarja. Zaradi tega so delodajalci prepričani, da je pri plačni politiki potrebna zmernost. Čeprav sindikti zahtevajo pogajanja zlasti zaradi težkega položaja najslabše plačanih, dejansko zahtevajo povečanje vseh plač.

Po Staničevih besedah je kupna moč plač v Sloveniji dokaj velika, znaša kar 14.751 dolarjev, kar je 75 odstotkov povprečja Evropske unije. Na visoki ravni so tudi socialni prejemki.

Na vprašanje, kakšno ravnanje zaradi svojih odklonilnih stališč pričakuje od sindikatov, je Stanič dejal, da se mu zdi, da nekateri sindikati ne vedo, kaj hočejo. Pod vprašaj je postavil ravnaje sindikatov, ki so na pogajanjih nekaj dosegli, pa jih želijo kljub temu nadaljevati.

Hribar Milič je predstavil tudi stališča delodajalcev o novem zakonu o delovnih razmerjih. Izrazil je zaskrbljenost, ker pristojni minister še ni pokazal prave barve. Delodajalci pričakujejo od predlagateljev strokovnejši predlog novega zakona. Dokler se o novem zakonu ne bo mogoče dogovoriti, pa je po Staničevih besedah najboljša, da ostane v veljavi stari zakon.

F. K.

SDDO

Predlog zakona o upravi mimo sindikata

Vlada je prejšnji četrtek določila predlog zakona o državni upravi in ga poslala državnemu zboru v obravnavo po hitrem postopku. Sindikat državnih in družbenih organov Slovenije (ima 13.000 članov) je po besedah sekretarja Draga Ščernjaviča predlog zakona prejel po ovinkih. S tem je vlada kršila splošno kolektivno pogodbo za negospodarstvo in tudi dogovor o pogojih za delo sindikata v upravnih enotah.

Zaradi tega je Ščernjavič za ta torek ob 11. uri sklical tiskovno konferenco, na kateri je želel predstaviti svoje ugotovitve in predloge k predlogu zakona o državni upravi. Minister za notranje zadeve Peter Jambrek pa je vodstvo sindikata za isti dan ob deveti uri povabil na usklajevalni sestanek o predlogu zakona o upravi. Ker je minister sestanek razširil tudi z drugimi temami, zlasti s pomanjkanjem denarja za izplačilo plač, je Ščernjavič na tiskovno konferenco zamudil pol ure. Iz njegovega opravičila za zamudo smo lahko razbrali, da je minister pač skušal sindikat usmeriti v svoje vode.

Ščernjaviču in njegovim sodelavcem je minister sicer obljubil, da bodo svoja stališča in zahteve k predlogu zakona o upravi lahko uveljavljali v okviru državnozborskega postopka. To pa za SDDO po Ščernjavičevem mnenju pomeni, da bodo morali nastopiti na delovnih telesih državnega zbora in tudi pridobivati posamezne poslance ali njihove skupine. Sindikat protestira tudi zoper hitri postopek, saj razmere niso izredne. Za hitri postopek se je vlada po Ščernjavičevih besedah odločila le zaradi tega, da bi uveljavila svoje možnosti pri postavljanju kadrov. V sedanji



Drago Ščernjavič, sekretar SDDO

upravi je namreč 16 ministrstev, dve službi, 53 organov v sestavi ...

SDDO pa proti takšnemu postopku sprejemanja zakona o upravi ne protestira le zaradi proceduralnih postopkov, ampak tudi zaradi pomanjkljive obrazložitve. Ta je namreč napisana le

na treh straneh, kolikor pa Ščernjavičevih besedah ne bi zadoščalo niti za reorganizacijo majhne krajevne skupnosti. Delo uprave, ki je razdeljena na veliko množico organov, samostojnih služb – enot, uravnava več kot 200 predpisov. Če je reorganizacija uprave res potrebna bi po Ščernjaviču morali prej analizirati sedanjo organizacijo, njene prednosti, slabosti, pomanjkljivosti. V preteklosti je bilo namreč reorganizacij že precej, cilj: učinkovitejša uprava, pa ni bil dosežen.

Poleg tega bo novi zakon prizadel ogromno ljudi, saj bo omogočal velike kadrovske spremembe. Vsi deli uprave bodo morali dobiti nove sistemizacije delovnih mest, zaposleni pa nove pogodbe. Vse to bo delo državne uprave za dalj časa zelo destabiliziralo. Sekretar SDDO opozarja tudi na nevarnost velike centralizacije uprave, "komandiranja" le z nega mesta.

SDDO bo naredil vse, da državni zbor tega zakona ne bi sprejel po hitrem postopku.

F. K.

Socialna varnost delavcev agencije za plačilni promet

Novi zakon o plačilnem prometu zagotavlja socialno varnost delavcev agencije za plačilni promet, ko bo ta prenehala z delom

Ekonomsko-socialni svet je na seji to sredo pregledal predlog zakona o plačilnem prometu, kot ga je vlada pripravila za drugo branje v državnem zboru in ocenil, da je predlog primeren za nadaljnji postopek sprejemanja v državnem zboru. Seveda bodo socialni partnerji še proučili, ali je zakon mogoče še izboljšati, zlasti v delu, kjer je govora o zagotavljanju socialne varnosti zaposlenih nju socialne varnosti zaposlenih na plačilni promet, ki bo opravljanje plačilnega prometa med pravnimi osebami predala poslovnim bankam.

Ekonomsko-socialni svet je bil zadovoljen z zakonsko zagotovitveno stopnjo socialne varnosti delavcev agencije za plačilni promet, saj je predlagatelj, ministrstvo za finance, upošteval sugestije državnega zbora in sindikatov o zagotavljanju socialne varnosti zaposlenih na tej agenciji. Za večino zaposlenih je na razpolago delo v ministrstvu za finance in drugih državnih ustanovah, zagotovljena so tudi sredstva za njihove plače. Ker so podaljšani roki za izvedbo reforme plačilnega prometa za eno

leto, torej do leta 2002, so se za enako obdobje podaljšali tudi roki, v katerih bodo zaposleni ohranili delovno razmerje v agenciji za plačilni promet. Delavci bodo seveda prerazporejeni na druga delovna mesta v ministrstvu za finance, davčni upravi in drugih državnih ustanovah že prej. Vlada priporoča, naj ustanove pri zaposlovanju dajo prednost tem delavcem in je prepričana, da s tem ni kršeno načelo enakosti državljanov pri kandidiranju za zaposlitev. Ministrstvo za finance meni, da bi prerazporeditvah uslužbenecv agencije za plačilni promet v druge državne ustanove ne gre za prisilno iskanje nove zaposlitve teh ljudi, pač pa za dela, ki jih delavci agencije poznajo in že opravljajo.

Ekonomsko-socialni svet je podprl predlog vlade, naj gre za zakonski osnutek v drugo branje na državnem zboru. Ministrstvo za finance je pozval, naj ga obvešča o izvajanju reforme plačilnega prometa, da bi svet lahko ob morebitnih problemih priskočil na pomoč.

B. R.

Mednarodna konferenca o obveščanju in posvetovanju z delavci

Praksa v državah kandidatkah je še dokaj različna

V Gozdu – Martuljku je bila konec prejšnjega tedna mednarodna konferenca Obveščanje in posvetovanje z delavci v praksi

pridruženih držav. Na konferenci so sodelovali predstavniki desetih držav, ki kandidirajo za vstop v Evropsko unijo. Podlaga za razpravo je bilo obsežno gradivo instituta Credes, ki je v državah kandidatkah z vprašalnikom ugotavljal razlike med normami in prakso. Čeprav bo gradivo še dopolnjevano, jasno kaže, da sta ureditev in praksa v naši državi boljša kot pri drugih kandidatkah.



Predsedstvo konference (od leve proti desni): Metka Rok-sandić, Annemarie David, Andre Herault in Françoise Giraudeau

Slovenijo so poleg **Metke Rok-sandić**, koordinatorke Slovenskega sindikalnega odbora za evropsko združevanje, ki je konferenco tudi organiziral, zastopali **Milan Utroša**, izvršni sekretar ZSSS, **Janez Justin** (Sava) in **Aleksander Marič** (Nafta). Iz Infopointa, posebne službe Evropske konfederacije sindikatov, sta sodelovala **Annemarie David** in **Michel Mortelette**, **Credes** (nosilec raziskave), organiziran pri združenju francoskih svetov delavcev, pa sta zastopala **Andre Herault** in **Françoise Giraudeau**.

Françoise Giraudeau, ki je vodila Credesovo raziskavo, je povedala, da so skušali razliko med normami (te naj bi poznali) in prakso ugotoviti na hitro in s pomočjo posebnega vprašalnika. Ker vprašalnika niso predhodno preverili, so imeli težave z obdelavo odgovorov. Nekaj nesporazumov je nastalo tudi pri prevajanju iz francoščine v jezike držav kandidat in nazaj v francoščino. **Metka Rok-sandić** je opozorila, da si tudi pojem delavske predstavnosti v različnih državah razlagajo dokaj različno. Do problemov pri izpolnjevanju vprašalnikov je po njenem mnenju prišlo tudi zaradi tega, ker mu raziskovalci niso priložili navodil. Iz Slovenije je prav zaradi organizacijsko-tehničnih pomanjkljivosti vprašalnik izpolnilo le eno večje podjetje. Naša zakonodaja pa za večja podjetja predpisuje drugačne rešitve kot za srednja in manjša podjetja.

Milan Utroša je menil, da bi v Credesovo gradivo morali vključiti ugotovitve iz predhodnih raziskav o normativni ureditvi, ki so bile veliko bolj reprezentativne (ena od njih je zajela več kot 100 podjetij).

V Sloveniji je uveljavljen paralelni sistem zastopanja delavcev: poleg zastopnosti prek sindikata volijo delavci tudi svete delavcev in člane nadzornih svetov. Za Slovenijo je ugotovljeno, da se zbori delavcev, ki naj bi bili po zakonu sklicani praviloma enkrat letno, sklicu-

jejo le v manj kot polovici podjetij. V nadzorne svete pa je v naši državi izvoljenih 36 odstotkov predstavnikov zaposlenih, vsi drugi, torej kar 64 odstotkov, predstavljajo kapital.

Kot nam je po konferenci povedala **Metka Rok-sandić**, je razprava pokazala, da so podatki v Credesoovem gradivu premalo verodostojni. Zaradi tega so se udeleženci dogovorili, da jih bodo pomagali dopolniti. Cilj raziskave: ugotoviti razliko med normami (da so kar dobre, so pokazale prejšnje raziskave) in prakso, še ni bil dosežen. Je pa razprava na konferenci omogočila spoznavanje dejanskega stanja, ki se od norm precej razlikuje. Pri nas je praksa še kar dobra, drugje pa prakse skoraj še ni. Podjetja iz nekaterih držav so celo zavračala izpolnjevanje vprašalnika, češ da so podatki poslovna skrivnost. Razlike med ureditvijo in prakso v državah, v katerih je **Credes** zbiral vprašalnike, so precejšnje. V večini držav so zaposleni deležni soupravljanja le prek sindikata, Slovenija, Madžarska in Češka (v slednji so zakon sprejeli letos, omogoča pa le soupravljanje prek sveta delavcev ali prek sindikata, oboje v tej državi ni mogoče) pa dopuščajo delavcem tudi možnost izvolitve sveta delavcev in predstavnikov v nadzornih svetih. Boljše stanje je na področju varstva in zdravja pri delu, saj imajo vse države posebne odbore za to področje.

Konferenca je po besedah **Metke Rok-sandić** pokazala, da je glede sodelovanja delavcev še največ narejenega na področju obveščanja, različne oblike so razvite v vseh državah (žel v nekaterih delavce obveščajo šele po uveljavitvi odločitve).

Posvetovanja s predstavniki delavcev so uveljavljena povsod razen v Bolgariji in Litvi, vendar le o odločitvah za nekatera področja (zaposlovanje, kolektivni odpusti, strokovno izobraževanje, dopusti, varstvo pri delu a).

Soodločanja je v večini držav zelo malo in

je omejeno le na področje varstva in zdravja pri delu. Za plače pa povsod uporabljajo posvetovanja in pogajanja.

Credesovo gradivo bo treba za potrebe Evropske komisije (ta je bila tudi njegov naročnik) temeljito dopolniti. Prve dopolnitve so med konferenco prispevali že udeleženci. Za druge pa naj bi v mesecu dni poskrbeli še strokovnjaki za področje soupravljanja in obveščanja delavcev iz držav udeleženk. Tako naj bi ob zborniku o zastopnosti delavcev pri soupravljanju v članicah EU in pri kandidatkah nastal še dodatek o razlikah med normami in prakso.

F. K.

Dvajsetletnica poljskega sindikata Solidarnost

Po svečanem večernem sprejemu za sindikalne predstavnike mednarodnih sindikalnih organizacij ter nacionalnih sindikatov iz 31 držav Evrope in Amerike (priredil ga je sedanji predsednik sindikata **Solidarnost** **Marian Krzaklewski**) smo v ožjem krogu komentirali proslavo ob dvajsetletnici sindikata **Solidarnost**. Na vprašanje Poljakinje **Anne Oulatar**, ki v okviru Mednarodne konfederacije svobodnih sindikatov pokriva srednje in vzhodnoevropske države, kakšne občutke imamo, je predsednik jugoslovanskega sindikata **Nezavisnost** **Branislav Čanak** odgovoril: "To je začetek konca sindikata **Solidarnost**". **Anna** je kolegu, ki je kot novinar beograjskega radia leta 1980 neposredno poročal o dogodkih iz ladjedelnice v Gdanjsku in tudi kasneje spremljal razvoj dogodkov, odgovorila, da se z njim popolnoma strinja.

Kaj se je zgodilo, da je iz nekdanjega desetmilijonskega sindikalnega gibanja ostalo v njem le še okoli 800.000 članov? Vzrok naj bi bil predvsem boj za oblast nekaterih vodilnih aktivistov sindikata **Solidarnost** in izginula ločnica med sindikatom in sedanjo poljsko oblastjo. Po mnenju nekaterih poljskih sindikalistov je bila osnovna napaka storjena takrat, ko niso poslušali legendarnega vodje **Solidarnosti** **Lecha Walense**. Ta je pred leti dejal: "Pustimo **Solidarnost**, da odide v poljsko in evropsko zgodovino. Kot

Solidarnost z delavci Gorenja

V nedeljo, 3. septembra, je zagorel Gorenjev obrat Galvana. Gasilec je uspelo pred ognjenimi zublji obvarovati le druge obrate, Galvana pa je pogorela do konca. S tem je v delniški družbi Gorenje nastala velika škoda. Velika škoda ni le izguba premoženja, še večja bo, če drugi obrati ne bodo mogli nadomestiti polizdelkov tega obrata, ki jih vgrajujejo v končne izdelke. Ocene vodstva kažejo, da bosta proizvodnja in dohodek do konca leta manjša za kakšnih 30 odstotkov. Nova Galvana bo lahko postavljena šele v letu dni.

Prva sporočila iz vodstva Gorenja kažejo, da bo delniška družba sposobna premostiti probleme, nastale zaradi požara. "Konkurenti naj se požara ne veselijo," so sporočili, "Gorenje bo obstalo na svetovnem trgu." Za ta cilj bo potrebno zelo veliko dela in tudi iznajdljivosti. Pomagati bo morala tudi država in slovensko gospodarstvo. Nekaj obljub je vodstvo Gorenja že dobilo.

Pripravljenost za izjemne napore seveda kažejo tudi zaposleni, pomagati želijo tudi nekateri upokojenci.

Solidarnost z delavci in vodstvom Gorenja je med prvimi izrazil Dušan Semolič, predsednik

ZSSS. Jožetu Staniču, predsedniku uprave Gorenja, je med drugim sporočil, da je organizacija solidarna z zaposlenimi v stebru slovenskega gospodarstva. ZSSS je Gorenju pripravljena tudi konkretno pomagati. Solidarnost z zaposlenimi je izrazil tudi v pismu Branku Amonu, predsedniku

SKEI Gorenje d. d. Gorenje mora dobiti pomoč čim prej, sicer ne bo ogrožena le materialna varnost 300 delavcev Galvane, ampak celotnega sistema Gorenje.

Kot nam je povedal Albert Vodovnik, predsednik SKEI, ga je novica, da Gorenje gori, zelo pretresla. Vodstvo tega sindikata se

je zato takoj povežalo z vodstvom Gorenja in svojo organizacijo v tem podjetju. Tudi Vodovnik je predstavnikom Gorenja zagotovil pripravljenost pomagati pri odpravljanju posledic požara. Prepričan je, da delavci ne smejo predolgo čakati na delo, saj bodo sicer ogroženi.

F. K.



Boj liderjev za oblast izničil močno sindikalno gibanje

sindikalno in politično gibanje je opravila svoje pomembno delo, mi pa ustanovimo nov, pravi in neodvisni sindikat!" V vodstvu sindikata ni bilo veliko volje za to, saj so bili prezaposleni z bojem za oblast. Kljub opozorilom prvotnih voditeljev Solidarnosti, da si noben sindikat ali politična stranka ne bi smela lastiti dediščine Solidarnosti, pa je iz sindikalnega gibanja nastalo kar nekaj strank, ki to počnejo. Še več, tudi sindikat je stopil na politično pot, saj je pred nekaj leti pomagal ustanoviti sedanji vladajoči blok strank Volilna akcija Solidarnost, spisal pa naj bi tudi njihov politični program. V razmerah, ko na Poljskem inflacija že presega 11 odstotkov, ko je povprečna plača 400 dolarjev, ko imajo tri milijone brezposelnih, ko cveti korupcija in ko je na ulicah vse več beračev, vedno več delavcev razočarano zapušča sindikat Solidarnost. Istovetijo ga z vlado (premier Jerzy Buzek je bil nekoč eden od najtesnejših sodelavcev Walense, pa tudi nekateri ministri so bili v vodstvu sindikata), ki je po mnenju mnogih Poljakov odgovorna za veliko poglobljanje socialnih razlik ter za dokaj neuspele socialne reforme.

Ker se je sedanji predsednik sindikata Solidarnost Marian Krzaklewski odločil, da bo

kandidiral za predsednika države, je očitno, da slabe izkušnje vodstva niso spametovale. Nekateri njegovi sodelavci so besni nad njim, saj menijo, da bi moral tisti trenutek, ko je najavil kandidacijo, odstopiti kot predsednik sindikata. Ankete javnega mnenja mu trenutno dajejo samo štiri odstotke glasov. V brezobzirnem predvolilnem boju, ko se je svojih najnevarnejših tekmecev – sedanjega predsednika Kwaśniewskega in Walense – hotel rešiti z lustracijskim postopkom pred sodiščem, pa je naredil spet največ škodo sindikatu Solidarnost, saj je velika večina Poljakov obsodila te postopke. Zato so pozivi predsednika vlade Jerzyja Buzka na svečani proslavi, da je treba storiti vse, da se na parlamentarnih volitvah prihodnje leto ne bi ponovilo leto 1993, ko so zmagali bivši komunisti, zveneli bolj v prazno: vsaka poteza, za katero mislijo, da jim bo prinesla prednost, jih oslabi, nasprotni tabor pa še bolj okrepi. Ankete javnega mnenja napovedujejo zmago sedanjemu predsedniku Kwaśniewskemu, dobil naj bi kar 70 odstotkov glasov. Na prihodnjih parlamentarnih volitvah pa naj bi zmagala opozicijska Zveza demokratične levice. Poljski delavci pa vedno bolj zaupajo tudi drugi sindikalni konfederaciji OPZZ (ki naj bi po nekaterih podat-

kih imela okoli štiri milijone članov), saj se ta ni politično angažirala in se ukvarja s prvimi sindikalnimi problemi.

Svečana proslava dvajsetletnice Solidarnosti pa je sprožila različne komentarje tudi glede povezanosti sindikata Solidarnost s poljsko cerkvijo in Vatikanom. Nedvomno so Poljaki zelo veren narod in navezani na cerkev, vendar pa je pri nekaterih tujih gostih vzbudil pozornost scenarij proslave: na velikem odru športne dvorane v Gdanskju je visela le slika papeža, ob njej pa velik črn križ. Proslavo je začel pomorjanski škof, s pozdravom in blagoslovitvijo navzočih, nato je prebral papeževo pozdravno pismo. Skoraj 300 delegatov, med katerimi je bila več kot četrtina cerkvenih predstavnikov iz posameznih regij, je z burnimi ovacijami sprejel posebno pismo papežu, v katerem se mu zahvaljujejo za vso pomoč, ki jo je nudil sindikatu. Poleg pomorjanskega škofa so bili edini govorniki na proslavi Walensa, premier Buzek in predsednik Solidarnosti Krzaklewski, ki je proslavo temeljito izrazil za predvolilno kampanjo. Najvišja predstavnik Mednarodne konfederacije svobodnih sindikatov ter Evropske konfederacije sindikatov, generalna sekretarja Bill Jordan in Emilio Gabaglio, pa sploh nista dobila priložnosti, da bi v imenu teh organizacij, katerih polnopravna članica je Solidarnost, pozdravila udeležence svečane proslave. Nanjo niso bili povabljeni mnogi intelektualci, povezani z gibanjem Solidarnost, Walensa pa si je sedež na njej izboril šele na velik pritisk mednarodne javnosti.

Pavle Vrhovec

Modernizirajmo plačni sistem

Soniboj Knežak je profesionalni predsednik sindikata

Steklarne Hrastnik, v katerega je včlanjenih kar 96 odstotkov vseh zaposlenih, že drugi mandat, ki se bo iztekel letos jeseni. Sindikat je v tem obdobju po splošni oceni deloval dobro in navezal korektno odnose z vodstvom podjetja, ki se mu, zanimivo, tudi izteka drugo štiriletno obdobje. Kako bo v prihodnje z upravo, ki ji je v preteklih letih uspelo Steklarno Hrastnik preporoditi, bodo odločali delničarji. Soniboj Knežak pa se je že skorajda odločil. Po izteku mandata v sindikatu novembra letos bo najverjetneje nadaljeval kot profesionalni predsednik sveta delavcev. To funkcijo je neprofesionalno prevzel letos spomladi, ko se je svet delavcev preoblikoval ustrezno novi organizacijski shemi steklarne. V svetu delavcev je treba postoriti toliko stvari, da je to pravi izziv za človeka njegovega kova, meni Knežak.

“Konec je poletnih počitnic in za sindikat se začenja najtežji mesec, september,” nam je uvodoma razložil gnečo v svoji pisarni Soniboj Knežak, ko smo ga pred nekaj dnevi obiskali. “Začela se je šola in z njo so prišli stroški. Za to zaposleni z nizkimi plačami prihajajo nad sindikat, naj kaj ukrene na področju plač. Pri nas, ki smo delovno intenzivno podjetje, je veliko ljudi v prvih treh tarifnih razredih. Kljub temu vlada pri plačah kar precejšnja uravnolovka. Povprečna plača je okoli 84 tisoč tolarjev. Imamo tudi neustrezen sistem stimuliranja. In tu bo treba nekaj ukreniti. Za zdaj v sindikatu sicer čakamo na dogovor med socialnimi partnerji. Če ga ne bo do konca leta, bomo morali v podjetju sami najti rešitev v dogovoru z upravo. Pri nas je v navadi, da decembra podpisemo z upravo socialni sporazum za naslednje leto. V njem opredelimo vse dodatke, ki jih bo podjetje v prihodnjem letu izplačevalo. Nekatere pravice imamo dogovorjene celo v višjem znesku, kot jih določa kolektivna pogodba panoge: nadurno delo je plačano 10 odstotkov več, delo ob praznikih (imamo tudi štirizmensko delo) je plačano 250-odstotno namesto 150-odstotno, poleg beneficiranega delovne staža dobijo nekateri delavci tudi dodatek zaradi dela na vročini, dodatke za delo na višini (za vzdrževalce) itd. Toda s plačnim sistemom nisimo zadovoljni.”

“Kaj je narobe s plačnim sistemom v Steklarni?”

“Mislim, da ne gre samo za Steklarno Hrastnik, da je plačna politika problem Slovenije. V sindikatu menimo, da bi moral plačni sistem omogočiti večjo, bolj opazno razliko med najenostavnejšimi

Pogovarjali smo se s Sonibojem Knežakom, predsednikom sindikata v Steklarni Hrastnik

deli in tistimi, ki terjajo določena znanja. Zdaj se plače v prvih treh tarifnih razredih komajda kaj razlikujejo. Vendar naj najnižje plače zagotovijo solidno preživetje. Menimo tudi, da je pri pogajanjih z delodajalci treba počasi preiti od pogajanj o izhodiščnih osnovah k pogajanjem o konkretnih plačah, h katerim bodo lahko dogovorjeni le minimalni dodatki. Ti pa bi morali biti dogovorjeni v zneskih, ne v odstotkih od plače posameznega delavca, kar povzroča velike razlike denimo pri dodatkih za nočno delo med navadnimi delavkami in vodji izmene.

V sindikatu tudi menimo, da je treba odstotek stimulacije znižati ter povečati osnovne plače. Stimulacije v steklarni dobe namreč samo ročni in strojni steklarji, ostali zaposleni pa ne.

Seveda to ni tako lahko izvesti, kajti podjetje še poplačuje stare dolgove, čaka pa ga tudi modernizacija proizvodnje.”

“Vodenje sindikata ste prevzeli v kriznem obdobju Steklarne ...”

“Takrat je bilo podjetje v krizi, ker je 65 odstotkov proizvodnje prodalo na trgu bivše Jugoslavije, in kmalu potem smo imeli v podjetju eno za drugo dve stavki. Potem je prišla nova vodstvena garnitura, s katero smo začeli urejati odnose: podpisali smo kolektivno pogodbo, socialni sporazum. Dve leti in pol smo dobivali del plače v bonih, s katerimi smo sicer lahko kupovali po večini trgovin v Hrastniku, za ta del plače pa je podjetje plačalo tudi prispevke. Boni so bili uvedeni predvsem zaradi težav z likvidnostjo in zaradi kompenzacij terjatev z nekaterimi podjetji.

Firma odtlej izplačuje zaposlenim vse obveznosti, ki jih mora. Re-

gres smo letos dobili izplačan v enem znesku in v denarju, plače so malce nad kolektivno pogodbo. Je pa plačni sistem zastarel in treba ga bo spremeniti. Seveda bo to pomenilo za podjetje velik strošek. Upravo s tega vidika sicer razumem, vendar je treba najti ravnovesje med življenjskimi stroški in plačami. Čeprav je življenje tu cenejše kot v Ljubljani, je fiksnih stroškov za povprečno družino, se pravi položnic, kar za okoli 45.000 tolarjev.”

“In ljudje pritiskajo na sindikat, naj kaj ukrene ...”

“Veš, da. Delavka, ki ima 30 let delovne dobe in 20-odstotni dodatek na stalnost, dobi okoli 70 tisočakov, začetnica pa je celo upravičena do draginjskega dodatka. Tega je ob zadnji plači dobilo 41 delavk ...”

“V težavah so družine z eno plačo ...”

“V najslabšem položaju so samohranilke, ki so v večini zaposlene pri najslabše vrednotenih delih. Njihove težave pomaga sindikat prebroditi na razne načine, vendar je to le gašenje problema.

Podjetje pravi, da ni socialna ustanova, kar drži. Toda konec avgusta vsako leto izbruhne problem dodatnih stroškov ...”

“Kako lahko sindikat pomaga, z enkratnimi pomočmi ali kako?”



Soniboj Knežak: Sindikati si prizadevamo za moderen plačni sistem, ki bo pregleden, pravičen in ki bo omogočal dostojno preživetje tudi najslabše plačanim delavcem.



Kdo ima bolj prav – Vodovnik ali Tasič

“Delam na podlagi opozoril iz družnic in območnih organizacij SKEI,” je predsednik SKEI Albert Vodovnik izjavil za objavo v 29. številki Nove Delavske enotosti. Res me zanima, iz koliko in katerih podružnic prejema opozorila.

Moti me tudi njegova trditev, da je bila seja koordinacije SKEI SZ sklicana na Tasičevo zahtevo in da me je poklical z dopusta.

V resnici so se dogodki namreč odvijali takole:

Na rednem dopustu sem bil od 10. do 21. julija. S sodelavcem iz moje podružnice SKEI sem bil ves čas povezan prek mobilnega telefona in tako obveščen o dogajanjih v sindikatu in družbi. V sindikalni pisarni sem se zglasil 18. julija zjutraj zaradi priprave gradiva za sejo izvršnega odbora podružnice SKEI Acroni Jesenice. Ko sem ob sedmi uri poslušal poročila Radia Slovenije, sem bil resnično šokiran nad obtožbami Alberta Vodovnika na račun uprave in nadzornega sveta SZ. Šokiran nisem bil le zaradi vsebine, ampak tudi zara-

di tega, ker SKEI na lokaciji Železarne Jesenice in koordinacija SKEI SZ o Vodovnikovih prizadevanjih nista bila obveščena. Iz tega sklepam, da podružnice ne vedo, kaj dela predsednik SKEI.

Ker sem želel zvedeti, kakšno je resnično stanje v SZ, sem naslednjega dne spet prišel v sindikalno pisarno. Napisal in razposlal sem vabilo za sestanek, na katerem naj bi sodelovali predstavniki sindikata vseh lokacij, predstavniki uprave in nadzornega sveta. Poklical sem Tasiča in Svetlika in z njima uskladil termin za sestanek 24. julija.

Tudi meni je žal, da se Vodovnik tega sestanka ni mogel udeležiti in se je zanj opravičil. Ker mi je dovoljeno sumiti, pa sumim, da so se na Vodovnikovo pobudo opravičili tudi sekretarji območnih organizacij SKEI za Ljubljano, Gorenjsko in Koroško (podpredsednik SKEI se ni niti opravičil).

Informacije o poslovanju, sanaciji in prodaji posameznih družb SZ pridobivam na upravi, pri nadzornem svetu in po potrebi tudi na ministrstvu za gospodarske dejavnosti. Pridobil sem tudi mnenje revizorske hiše KPMG o poslovanju SZ v letu 1999. Nič pa ne vem od vodstva SKEI, razen včasih iz medijev.

Moj predlog, da bi problematiko SKEI SZ obravnavali na seji republiškega odbora SKEI, dvakrat ni bil sprejet. Ponovno predlagam, da medsebojne odnose in legitimnost koordi-

“Večinoma dajemo enkratne pomoči, običajno premostitvena pomočila z odlogom obročnega odplačila. Imamo tudi solidarnostni sklad, vendar je ta prvenstveno namenjen enkratnim pomočem ob kaki nesreči, ki prizadene zaposlenega.”

“Kako je Steklarna poslovno uspešna?”
 “Likvidnostne razmere so ugodne. Dela je veliko, naročil skorajda preveč. Smo pa pred generalnim remontom peči, ki ga je treba opraviti približno na vsakih šest let. To je naložba, ki stane okoli štiri milijone mark. Remont bo trajal kar pet tednov, je pa finančno pokrit z rezervami, ki smo jih oblikovali iz dobička. Zadolženost iz preteklih let se lepo zmanjšuje. Pred leti smo se pogovarjali o zaprtju avtomatske proizvodnje in odpustitvi okoli 450 delavcev. Zdaj je ta proizvodnja glavni vir prihodka podjetja. Januarja smo ustanovili novo firmo Opal, kjer izdelke delajo ročno. Gre za reorganizacijo Steklarne, kjer sta zdaj poleg delniške družbe dve hčerinski podjetji: Opal z 230 zaposlenimi, kjer delajo svetila ter firma, ki se ukvarja s trženjem stekla. Poleg teh je tu še invalidsko podjetje, kjer je 120 zaposlenih. Dekorirnica se je preselila v nove, večje prostore v nekdanjem podjetju Strojne tovarne Trbovlje. Orodjarna pa se je osamosvojila in se bo preselila v no-

vozagrajene prostore. Vseh skupaj nas je v Steklarni zaposlenih preko 800 ljudi.”

“V starih časih so v podjetjih zelo skrbeli za tako imenovani družbeni standard, poceni počitnikovanje v lastnih počitniških zmožljivostih, za preventivno zdravstvo, za Mnoga podjetja pa so v preteklih kriznih letih najprej prodala te zmožljivosti.”

“Tudi v Steklarni se je tako zgodilo. Podjetje je v kriznem obdobju pred leti prodalo vse počitniške zmožljivosti. Sindikat ima le še šest počitniških prikolice, v katerih se potem po posebnem ključu razvrščajo zaposleni.

Vendar pa smo pred leti obnovili preventivne zdravstvene preglede. Z vodstvom smo se dogovorili za skupno pokrivanje stroškov preventivnih zdravstvenih pregledov za 40 ljudi vsako leto. Tak pregled, vzeli smo menedžerski paket, stane okoli 50 tisoč tolarjev. V zadnjih letih smo omogočili preglede okoli 450 zaposlenim. Ljudem, ki dobijo zdravniško priporočilo za zdravilišče, pomagamo v sindikatu z delnim pokritjem stroškov.

Podjetje organizira praznovanje dneva žena, organiziramo tudi nooletna praznovanja, obdaritve zaposlenih in otrok za novo leto, kjer sodeluje tudi podjetje.

Imamo tudi pevsko društvo Steklar in Steklarsko godbo Hrastnik,

oboje je ustanovil sindikat, prvega pred 90, drugo pa pred 70 leti.”

“Na pleča ste si naložili kar precej obveznosti: profesionalno vodite sindikat, sprejeli ste vodenje sveta delavcev, poleg tega ste član nadzornega sveta ...”

“Ja, letos sem prevzel tudi funkcijo predsednika sveta delavcev. Sindikat je spomladi, po ustanovitvi Opala kot hčerinskega podjetja, dal pobudo za predčasne volitve v svet delavcev. Ustanovili smo svet delavcev tudi v tej hčerinski firmi, ker sodimo, da je tako več zaposlenih angažiranih v soupravljanju kot če bi imeli enoten svet delavcev: v Opalu je 9-članski svet delavcev, v Steklarni pa 11-članski. Če pa bi imeli svet delavcev kapitalsko povezanih družb steklarne, bi bil ta 13-članski.

Sem pa privolil, da bom opravljal obe funkciji samo do konca letošnjega oktobra. V novembru imamo namreč v sindikatu volitve in do takrat se bom odločil, katero funkcijo bom profesionalno prevzel.

Priznam pa, da se bolj nagibam k svetu delavcev, kajti v njem vidim večji izziv. Prav bi tudi bilo, če bi sindikat vodil nekdo s svežimi idejami.”

“Ali imate delavskega direktorja?”

“Nimamo, ker menimo, da je v zakonu o soupravljanju njegova vloga premalo jasna. Poleg tega za

zdaj ne sindikat ne svet delavcev v Steklarni nimata težav s pridobivanjem podatkov. Sem tudi član nadzornega sveta, kjer nam kot zunanji zastopnik zaposlenih odlično pomaga zaradi strokovnosti tudi pri drugih članih nadzornega sveta cenjeni Brane Mišič.

Žal je pri nas kadrovsko področje kadrovsko osiromašeno, tako da ne opravlja svojih nalog. Po tej plati bi nam pa delavski direktor prav prišel a Sindikat je upravo opozoril na to, da je kadrovska služba zreducirana na raven nadzora nad prisotnostjo na delu. Kje je skrb za izobraževanje, spremljanje sociale zaposlenih itd. Ne morem si predstavljati, da bi kdo v podjetju menil, da na področju dela z ljudmi ne potrebujemo ustreznih kadrov.”

“Zakaj je delo v svetu delavcev zate takšen izziv?”

“Svet delavcev ni zaživel kot bi moral, čeprav ga uprava prav v ničemer ne ovira pri delu, nasprotno. Uprava mu ne gleda pod prste, kako izkorišča delovni čas za izobraževanje članov. Člani sveta dobijo desetodstotni dodatek k plači. Vendar lani na primer svet delavcev ni potrošil niti tolarja za izobraževanje članov, čeprav bi imel pravico do izkoristka petih milijonov tolarjev v ta namen. Zato je za spodbuditev sveta delavcev treba še veliko postoriti, in to je zame izziv.”

B. R.

nacije SKEI SŽ obravnavamo na enem od organov SKEI Slovenije.

Janez Vilman,
SKEI Acroni Jesenice

Obiskala sta nas Beblerjeva in Resman

V začetku avgusta sta nas na naše povabilo obiskala poslanka državnega zbora ga. Beblerjeva in državni svetnik g. Resman. Obema gostoma smo se najprej zahvalili za sodelovanje in pomoč med dolgotrajno krizo našega podjetja. Seznanili smo ju tudi z uspešnim letošnjim poslovanjem in težavami, ki jih bo še treba rešiti.

Direktor Acronija g. Prešeren je podrobneje govoril tudi o lastninjenju, ukinjanju mrtvih podjetij, reševanju invalidskih podjetij, obveznicah, hipoteki Gorenjske banke, vključevanju v Evropsko unijo. Med pogovorom smo se dotaknili tudi plač, investicij, izobraževanja, ekologije a Ker sta imela oba gosta veliko vprašanj, je bilo očitno, da razmere v železarstvu in našem kraju poznata dobro. Zlasti Beblerjeva se je posebej zanimala za problem nizkih plač in ukinitev bivše Železarne Jesenice.

Oba gosta sta obljubila, da nam bosta po svojih močeh še naprej pomagala. Zaželela sta tudi, da pri delu ne popustimo. Za še boljše obveščeno bomo gostoma pošiljali naš časopis. Novice in poslovna poročila.

Janez Vilman

PRAVNI SVETOVALEC



Lučka Böhm, svetovalka predsedstva ZSSS

Upokojite se lahko prihodnje leto

Delavec, ki je bil zaposlen na beneficiranem delovnem mestu (benefikacija 12/15), je v letu 2000 dopolnil polno pokojninsko dobo. Star pa je šele 50 let. Ali se lahko upokoji že v letu 2000?

Ne, ker ne dosega minimalne upokojitvene starosti 50 let in 6 mesecev, ki je za delovna mesta z benefikacijo 12/15 določena v 402. členu Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 106/1999 in 72/2000), ki velja od 1. januarja letos. Že po 1. januarju prihodnjega leta pa zanj ta omejitev ne bo več veljala in upokojil se bo lahko, čeprav še ne bo star 50 let in 6 mesecev!

Novi zakon namreč med drugim v 430. členu določa, kateri delavci in delavke na beneficiranih delovnih mestih se tudi po 1. januarju 2000 lahko upokoju-

jejo po predpisih, ki so veljali do konca 1999. leta. Mednje sodi tudi delavec, na katerega se nanaša vprašanje. Toda 449. člen določa, da 430. člen velja šele od 1. januarja 2001 dalje (takrat se bo namreč za mlajše delavce beneficirana delovna doba nadomestila z obveznim dodatnim pokojninskim zavarovanjem). S tem ne bi bilo nič narobe, če zakonodajalec ne bi v 449. členu pozabil omeniti tudi 402. člena. Zato je 402. člen pač začel veljati že 1. januarja letos! Ta pa za vse stopnje benefikacije vsebuje razpredelnico z najnižjimi možnimi upokojitvenimi starostmi v pre-

hodnem obdobju 2000–2010. Če bi namreč 430. in 402. člen začela veljati na isti dan, ta razpredelnica ne bi veljala za delavce in delavke, zaposlene na beneficiranih delovnih mestih, ki jim do upokojitve manjka manj kot 15 let zavarovalne dobe. Tako pa zgolj v letu 2000 tudi za te delavce velja razpredelnica iz 402. člena. Že s 1. januarjem 2001 pa zanje ne bo več veljala.

Da je do zapleta v letu 2000 prišlo nehote, dokazuje tolmačenje ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ki predlaga, da se delavci na beneficiranih delovnih mestih tudi v letu 2000 upokojujejo ne glede na omejitve iz 402. člena. Žal tega tolmačenja Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ne more upoštevati zaradi načela, da zakoni veljajo tako, kot so napisani.

Znano je, da so se omenjeni člani zakona s poslanskimi amandmaji spreminjali še v zadnji, tretji obravnavi zakonodajalnega postopka na seji državnega zbora, kjer morejo sodelovati zgolj poslanci, strokovna služba državnega zbora in vladni predstavniki. Možno je, da je do opisanega neskladja nehote prišlo prav takrat.

Hamoreska

“Končno je dopust mimo,” je prvi dan po kolektivnem dopustu pri malici v naši tovarniški menzi vzdihnil rezkar Vili. “Če bi imeli še kakšen teden kolektivnega dopusta, ko se človek ne more vrniti na delo, tudi če bi hotel, bi znorel!”

“Zakaj pa ti je bilo na dopustu tako hudo?” je zvedavo povprašal skladiščnik Rudi.

“O temraje ne bi govoril,” je nejevoljno odgovoril Vili. “Če se samo spomnim na to, me začne boleti glava. Samo to lahko rečem, da še nikoli v življenju nisem tako garal kot letos v času dopusta.”

“Vili, ne bodi no tako skrivnosten in za hudiča povej že enkrat, kaj si počel med dopustom,” je postal nejevoljen Rudi. “Ali si našel kakšno mlado deklino, ki te je do konca uničila ali kaj?”

“Uničila me ni nobena mlada deklina, temveč kar moja žena,” je vzdihnil Vili. “Toliko časa mi je žrla živce, da sem se moral lotiti prenove hiše. Tako sem ves dopust preživel ‘v švici’ in ‘na malti’.

Popravil sem rušt, obnovil fasado ter prepleskal vse sobe, okna in vrata, da o zamenjavi žlebov in pospravljanju kleti niti ne govorim. Mesec dni sem delal ‘kot zamorec’, zraven pa sem si pel tisto ‘pa po lojtrci gor, pa po lojtrci dol!’”

“Ti pa si zares smešen človek,” se je vključil v pogovor mizar Tone. “Zakaj pa nisi najel mojstrov, da bi ti popravili hišo?”

“Dragi Tone, če bi hotel za obnovo svoje stare hiše najeti mojstre, bi morali letos v našem podjetju dobiti najmanj deset regresov za letni dopust in ne samo polovico enega, kolikor nam je direktor doslej izplačal,” je nejevoljno dejal Vili. “Ob plači po naši panožni kolektivni pogodbi pa mi ne preostane drugega, kakor da sem pri obnovi hiše sam mojster za vse, tudi za tisto, česar ne znam in ne zmorem sam. Sicer bi prej bankrotiral kot obnovil hišo!”

“Jaz pa sem letos na dopustu bankrotiral, čeprav nisem obnavljal hiše,” je dejal strugar Lojze. “Z ženo sva bila na dopustu na morju, kjer je bilo vse tako drago, da sva se morala predčasno vrniti, saj sva popolnoma izpraznila žiro račun.”

“In kako si preživel preostanek dopusta?” je zanimalo Rudija.

“Kako? Kako?” je nejevoljno odvrnil Lojze. “Ves ljubi dan sem doma postopal po bloku in komaj čakal, da mine kolektivni dopust. Tukaj moram res delati, vendar pa sem zato v dobri družbi. Doma pa mi je bilo tako dolgčas, da sem se še televizijo naveličal gledati. Če ima človek prazno denarnico, ne more dandanes nikamor iti, pa tudi ničesar pametnega se ne more lotiti. Česar koli se lotiš – obnove stanovanja, popravila avtomobila ali urejanja okolja – vse stane. Še če greš na sprehod, lahko naletiš na kakšnega prijatelja ali znanca, ki te povabi na pivo in potem si v zadregi, ker nimaš za ‘svojo’ rundo.”

“Zaradi tega je moja družina dopust preživela pri bratu na kmetih,” je dejal Tone. “Kaj bi doma posedali brez denarja. Tako pa smo bratu pomagali pri spravi letine, pri siliranju koruze in pri drugih nujnih opravilih, za nameček pa smo si prislužili še bogato ozimnico. Fantje, povem vam, da smo v naši tovarni delavci še gospodi. Moj brat in njegova žena in otroci morajo delati na kmetiji vsak dan najmanj 12 ur.”

“Jaz sem naredil bolj pametno,” se je pohvalil kurir Peter. “Jaz nisem šel pomagat svojim sorodnikom na kmete, temveč sem v ča-

su dopusta na črno pomagal kmetom v sosednji Avstriji. Na dan sem zaslužil 400 šilingov. Zdaj pa izračunajte, koliko sem zaslužil med dopustom. Če ne bi vsako leto mesec dni delal v Avstriji, si z ženo ob sedanjih plačah ne bi mogla več privoščiti solidnega avtomobila, pač pa bi si verjetno moral ponovno kupiti kakšnega starega ‘jugota’.”

“Midva z ženo pa sva letos dopust preživela v hribih,” je dejal Miro iz lakirnice. “Bilo je čudovito. Nimate pojma, kako čist zrak je v gorah in ne takšen kot v naši lakirnici, kjer še vedno nimamo ustreznih čistilne naprave.”

“V hribih je sicer lepo, vendar malce samotno in dolgočasno, ali ne?” je pribil Tone. “Ti, Miro, povej no, kaj pa sta z ženo tam cele dneve počela. Pa ja ne kaj takšnega, kar bi ti bilo nerodno povedati.”

“Kje pa!” je vzkliknil Miro. “Ob jutrih sva nabirala gobe, čez dan pa črnice in maline. V desetih dneh sva nabrala 12 kilogramov jurčkov, sedem kilogramov sivk in dve vedri črnice ter malin. Tako sva družino v času dopusta oskrbela z različno ozimnico, saj sva na kmečkem turizmu, kjer sva prebivala, vse nabrano lepo vložila.”

“Jaz pa sem v času dopusta vlagala kumarice z domačega vrta, papriko za vlaganje pa sem kupila,” se je v pogovor vključila tudi Sonja iz računovodstva. “Iz sadja z domačega vrta pa sem naredila mešan kompot in ga vložila v kozarce. S kompoti in kislimi kumaricami smo preskrbljeni za vso zimo.”

“Še sreča, da je kolektivni dopust mimo, drugače bi tako in tako od izčrpanosti vsi spustili dušo,” je dejala kuharica Špela in postavila na mizo še eno veliko skledo ričeta. “Zadnji čas je, da ste spet začeli hoditi na delo, da boste delali vsak svoje delo, da boste imeli svoj red in seveda redno prehrano. Ta teden vam bom zelo dobro kuhala, da si boste hitro opomogli!”

“Špela, še sreča, da si se ti vrnila z dopusta tako spočita, da nam lahko dobro kuhaš,” je dejal Rudi. “Špela, kje pa si ti preživela počitnice, da si se vrnila z dopusta tako čila in polna energije.”

“Le kje bi bila. Na morju sem bila. Tako kot vsako leto sem tam od jutra do večera honorarno kuhala v mladinski koloniji.”

“Ali si potem tudi ti, tako kot mi vsi, srečna, da je kolektivni dopust mimo?”

“Seveda!” je dejala Špela. “Saj so bili otročki v koloniji zlati, vendar pa sem jim morala vsak dan pripraviti pet obrokov. Zato boste morali biti vi ves naslednji teden zadovoljni z ričetom, da se malce spočijem.”

“Nič se ne veselite, da je kolektivni dopust mimo,” je dejal Rudi. “Zakaj ne?” smo presenečeno povprašali vsi v en glas.

“Kmalu bo novo leto in z njim boste vsi dobili nov dopust za leto 2001. In nov dopust bo treba, dragi moji, zopet izkoristiti! Ker se plačna politika očito ne bo nič spremenila, si lahko že danes predstavljate, kako ga boste preživeli! Po vsej verjetnosti zopet vsi ‘v švici’,” se je zarežal Rudi.

“Joj, ne straši nas. Morda pa bo Gospodarski zbornici skupaj z Združenjem delodajalcev do naslednjega leta že uspelo ukiniti dopuste za delavce, ki jih že zdaj želijo skrajšati. Potem nam vsaj ne bo treba razmišljati, kako bi preživeli dopust brez Špeline malice in ficka v žepu,” je dejal Vili in odkorakal nazaj za svoj rezkalni stroj.

Iz dnevnika delavca Jožeta

Dopusti so na srečo mimo

Trdna volja

Moški ves dan hodi po bencinski črpalki in nervozno sega z rokami v žep.

“Oprostite, kaj pa vi počnete tukaj?”

“Nič, nič, samo poskušam se odvaditi kajenja! Upam, da mi bo uspelo!”

Zdravnikovo navodilo

“Draga, ali si mi bila vedno zvesta?”

“Nehaj spraševati vedno eno in isto. Ali si pozabil, da ti je zdravnik strogo prepovedal, da bi se razburjal!”

Sreča

“Žena mi je vse pobrala in odšla z drugim!”

“Oh, srečnež! Meni pa je žena vse pobrala in – ostala!”

Težka smrt

“Včeraj je izdihnil Peter!”

“Je na koncu zelo trpel!”

“Zelo! Žena je bila ob njem do zadnjega trenutka!”

Vse po navodilih

“Zakaj piješ miže?”

“Zdravnik mi je strogo prepovedal, da bi še kdaj pogledal v kozarec!”

Nezaželena resnica

“Gospod odvetnik, kako kaj kaže v mojem primeru?”

“Upam, da se bo na sodišču izkazala resnica!”

“Joj, ne! Ravno tega me je najbolj strah!”

Dober opazovalec

“Si ti zares rekel mojemu šefu, da sem jaz bedak?”

“Kje pa, to je kar sam opazil!”

Previdnost velja

“Ljubica, ali doma mami poveš, kaj počneva, kadar sva sama?”

“Kaj si nor! Veš da bi vse zblebetala mojemu možu!”



Gledalci so spremljali zanimivo igro in lep nogomet.

V nogometu sta se pomerili kombinirana ekipa območnih organizacij (v rdečih majicah) in ekipa predsedstva ZSSS (sive majice).

Srečanje ZSSS v Negovi

Prijetno, družabno, malce pa tudi delavno

Območna organizacija ZSSS za Pomurje je tudi letos v času mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni v Negovi pripravila srečanje funkcionarjev in delavcev Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Ker vsako leto kot zakleto začne deževati ravno takrat, ko so v Negovi zberejo člani svobodnih sindikatov, so zaradi hude suše domačini letošnje sindikalno srečanje že težko pričakovali. Tudi tokrat niso bili razočarani, saj je po več kot mesecu dni suše že navsezgodaj po vsej Sloveniji lilo kot iz škafa.

Vreme pa se je že v dopoldanskih urah razjasnilo, tako da je srečanje v Negovi potekalo v lepem in sončnem dnevu. Zbralo se je veliko udeležencev, največ iz Podravja, Pomurja, Koroške in celjske regije, pa seveda tudi iz republiških odborov sindikatov dejavnosti in ZSSS. Srečanje, ki so ga tokrat kolegi in kolegice iz Pomurja pod vodstvom sekretarja območne organizacije ZSSS Danila Šipoša še prav posebej dobro pripravili, se je začelo tako kot vedno – s pristrčnim pozdravom ter odličnim bogračem in pravo prekmursko gibanico.

Največ zanimanja je bilo za nogometno tekmo med kombinirano ekipo območnih organizacij ZSSS in ekipo predsedstva ZSSS.

Ekipo območnih organizacij ZSSS, največ je bilo domačinov iz Pomurja, je sestavil Pavle Vrhovnik, ekipo predsedstva ZSSS pa je vodil kar Dušan Semolič. Tekma na nekoliko večjem travnatem igrišču je bila za igralce zelo naporna. Temu primerno so bili tudi utrujeni, z utrujenostjo pa je naraščala tudi nervoza. Tako so bili gledalci priča celo manjšim incidentom, ki jim ni botrovala nešportna igra, ampak izčrpanost. Z 8 : 5 pa je zmagala kombinirana ekipa območnih organizacij ZSSS, v kateri so bili Pavle Vrhovnik, Milan Vajs, Andrej Novak, Franc Boriš, Janez Kovač, Jože Türkl, Andrej Tancoš in Lojze Raško. Na zelenem igrišču so se izkazali tudi Srečko Lorenčak, Da-

nilo Vedlin, Tone Rozman in drugi igralci ekipe predsedstva, po splošni oceni pa sta bila najboljša oba vratarja: Pavle Vrhovnik in Marjan Barl. Brez njiju bi bil rezultat še bolj rokometen. Izkazal pa se je tudi sodnik Jože Gaube – Pepo, ki je sicer po igrišču tekal bos, kljub temu pa je sodil z veliko avtoriteto.

Po nogometni tekmi so se udeleženci pomerili še v pikado in v "dajanju sindikalnih inovacij". Te je ocenila strokovna žirija na čelu z Zdenko Bobovec.

Sledilo je še izbiranje mistra in mis srečanja. Ker je bilo veliko kandidatov in kandidatki, žirija ni imela lahkega dela, vendar pa je med številnimi simpatičnimi udeleženkami in postavnimi udeleženci izbrala Pavleta Vrhovnika iz Gornje Radgone in Miro Videčnik in Velenja.

T. K.



Najboljši sindikalni inovatorji (z leve) Jože Murko, Darinka Avguštin in Marjan Barl.

Rezultati: Nogomet: Kombinirana ekipa območnih organizacij ZSSS: Ekipa predsedstva ZSSS 8 : 5; **Pikado ženske:** 1. Marjanca Rožej, Ljubljana 2. Frida Dolinar, Velenje 3. Milena Vrunč, Celje. **Pikado moški:** 1. Karel Sotrell, Podravje, 2. Tone Rozman, Stupis, 3. Danilo Vedlin, Sinles; **Ekipni pikado:** Karl Sotrell, Jovo Labanac in Jože Kopinja. **Posebna nagrada za odličen nastop v ekipi Bernarda Mateič:** 1. Darinka Avguštin, Maribor 2. Jože Murko, Maribor 3. Marjan Barl, KNG.



Na srečanju je bilo toliko simpatičnih udeleženk, da žirija za izbiro mis ni imela lahkega dela.



Zmagovalki med sindikalnimi inovatorji Darinki Avguštin je predal nagrado sekretar območne organizacije ZSSS v Pomurju Danilo Šipoš.

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije organizira izobraževalni seminar

Naučimo se pogajati

Cilj: pridobitev znanja in veščin, ki so temeljna za uspešno pogajanje z nasprotno stranjo.

Program priporočamo: funkcionarjem sindikatov dejavnosti in območnih organizacij ZSSS, predsednikom sindikatov podjetij in zavodov ter vodjem in članom sindikalnih pogajalskih skupin ter članom svetov delavcev.

Seminar bo v četrtek, 28. septembra 2000, v Domu sindikatov, Ljubljana, Dalmatinova 4, soba 16/1.

VSEBINA

Kaj je bistvo pogajanj

Kdaj so pogajanja primerna oblika razreševanja konfliktov. Pogajanja kot proces in pogajalski kontinuum. Stopnje v pogajalskem procesu.

Pogajalski proces

Ključni pomen priprav za uspešna pogajanja. Določitev cilja oziroma ciljev pogajanj. Vrste, prednosti in pomanjkljivosti pogajalskih strategij. Pomen informacij za pripravo na pogajanja. Vloge v pogajalski skupini. Začetek in trajanje pogajanj. Lokacija pogajanj. Pristojnosti pogajalcev.

Začetek pogajanj

Pomen prvega vtisa ob začetku pogajanj. Obvezne vsebine začetka pogajanj.

Iskanje sporazuma

Dokazovanje utemeljenosti svoje pozicije. nakazovanje novih možnosti. Predlaganje novih rešitev. Kako prepričati nasprotnika, da imamo prav. Koncesije – obseg in način dajanja. Etika pogajanj. Slepa ulica v pogajanjih – vzroki in način preseganja.

Sklenitev sporazuma in zaključek pogajanj

Kdaj je pravi čas za zaključevanje sporazuma. Tehnike zaključevanja. Oblikovanje sporazuma. Obvezne sestavine sporazuma. Zaključek pogajanj.

Pogajalci kot osebnosti

Katere so zaželene lastnosti dobrih pogajalcev. Katere so škodljive lastnosti. Pogajalski stili in njihovi učinki. Osnove teorije potreb in njihovo delovanje na obnašanje v pogajanjih.

Metode: predavanja, razprave, testi, igranje vlog.

Strokovni izvajalec: dr. Bogdan Kavčič, univerzitetni profesor, avtor knjig: Kako se uspešno pogajati (1992) ter Spretnost pogajanja (1996) in številnih strokovnih člankov o pogajanjih.

Prijave za seminar na izpolnjeni prijavnici pošljite na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Ljubljana, Dalmatinova 4, najkasneje do 22. septembra 2000.

Seminar bomo izvedli, če bo 18 prijav. Če bo prijav več, bomo preostale prijavitelje uvrstili na naslednji seminar.

Cena seminarja znaša 12.000 SIT za posameznega udeleženca (v ceno je vključeno strokovno gradivo in osvežilni napitki). Prijavnici za seminar je treba priložiti potrdilo o plačilu kotizacije.

Kotizacijo nakažite na žiro račun Zveze svobodnih sindikatov Slovenije št. 50101-678-47511. Na virmanu pod namen nakazila priložite "Seminar, sklic na številko 26".

Odgovore na dodatna vprašanja v zvezi s tem seminarjem dobite pri Vandi Rešeta, tel. 01/43 41 238 in pri Jožici Anžel, tel. 01/43 41 239, faks: 01/13 34 279 ali 317-298.

Vanda Rešeta,
vodja izobraževanja pri ZSSS

Opomba: Prosimo, da podatke izpolnite natančno in čitljivo, ker smo vam po zakonu o DDV dolžni izstaviti račun o plačilu kotizacije. Hvala za razumevanje.

PRIJAVNICA za izobraževalni seminar **NAUČIMO SE POGAJATI**
28. septembra 2000 v Domu sindikatov, Dalmatinova 4, Ljubljana, soba 16/1

Ime in priimek:

Datum rojstva:

Izobrazba, stopnja izobrazbe:

Zaposlitev:

– naziv in naslov družbe:

.....

– delovno mesto:

Točen naziv in naslov plačnika:

.....

Davčna številka plačnika:

Naziv sindikata dejavnosti, katerega član ste:

.....

Član sveta delavcev: DA NE

Funkcije v sindikatu podjetja oz. zavoda:

Predsednik sindikata podjetja: DA NE

Drugo (navedite):

Funkcije na drugih ravneh sindikalne organiziranosti:

– V sindikatu dejavnosti (navedite):

– V območni organizaciji ZSSS (navedite):

Žig in podpis odgovorne osebe:

Kraj,, datum:

Maribor z Europarkom pridobil 700 novih delovnih mest

V Mariboru so konec avgusta slovesno odprli največje in najbolj sodobno nakupovalno središče v državi Europark, v katerem je poleg hipermarketa Interspara še 62 trgovin, butikov in gostinskih lokalov. Kakor je pred otvoritvijo na tiskovni konferenci povedal generalni direktor Spara Slovenije Igor Mervič znaša skupna površina novega nakupovalnega središča 95.000 kvadratnih metrov. Z novim nakupovalnim središčem, ki so ga gradila slovenska gradbena podjetja, je Maribor pridobil 700 novih delovnih mest.

Europark je že prvi dan obiskalo okoli 25.000 potrošnikov. Sicer pa v Sparu Slovenija pričakujejo, da bodo poleg prebivalcev severne Slovenije nov trgovski center obiskovali tudi številni potrošniki iz Hrvaške, Avstrije in Madžarske.

T. K.

Europark je največji objekt v središču Maribora.



Nadaljevanje tečajev tujih jezikov

ZSSS že od lanske jeseni izvaja tečaje angleščine in nemščine. Tečaji potekajo na celotnem območju Slovenije, kjer se zanje zanimajo. Izkušnje udeležencev dosedanjih tečajev so pozitivne, saj so ti zadovoljni s pridobljenim znanjem. Zato smo se v ZSSS odločili tečaje tujih jezikov nadaljevati.

KOMU SO TEČAJI NAMENJENI?

Tečaje priporočamo sindikalnim predstavnikom z vseh ravni organiziranosti: sindikalnim zapornikom in članom sindikatov iz sindikatov podjetij in zavodov, funkcionarjem in strokovnim delavcem sindikatov dejavnosti, Zveze in območnih organizacij ZSSS.

KATERE VRSTE IN STOPNJE TEČAJEV NUDIMO?

Letos organiziramo redne tečaje angleščine, nemščine in francoščine. Ti bodo enkrat tedensko po tri šolske ure, skupaj 75 šolskih ur. Z izvajalcem pa se lahko dogovorimo tudi za:

- dvotedenske intenzivne tečaje po 6 šolskih ur dnevno, skupaj 60 šolskih ur. Izvajalec lahko izvedbo intenzivnih tečajev zagotovi v 30 dneh po obvestilu naročnika;
- individualne tečaje po posebnih dogovorih. Tečaji v taki obliki trajajo najmanj 30 šolskih ur.

Tečaji bodo treh zahtevnostnih stopenj:

- začetni tečaji,
- tečaji srednje stopnje in
- tečaji višje stopnje.

NAJ SE VE ...

Strokovne podlage za izjavo o varnosti z oceno tveganja smejo pripraviti zgolj delavci z visoko strokovno izobrazbo ustrezne tehnične smeri, najmanj tremi leti delovnih izkušenj in opravljenim strokovnim izpitom s področja varnosti in zdravja pri delu.

Predpisana pa je tudi stopnja strokovne izobrazbe za nekatere druge strokovne naloge: periodične preiskave kemičnih, fizioloških in bioloških škodljivosti v delovnem okolju, periodični pregledi in preizkusi delovne opreme ter usposabljanje delavcev za varno delo. Delavci smejo opravljati te druge strokovne naloge varnosti in zdravja pri delu, če imajo vsaj VIŠJO strokovno izobrazbo ustrezne tehnične smeri, tri leta delovnih izkušenj in opravljen strokovni izpit. Za izvajanje usposabljanja delavcev so potrebna še osnovna andragoška znanja. Te strokovne naloge se smejo izvajati le, če je na voljo predpisana tehnična oprema.

Za opravljanje vseh preostalih strokovnih nalog (svetovanje glede opreme, notranji nadzor, izdelovanje navodil za varno delo, analiza okvar zdravja in predlogi ukrepov) pa je potreben vsaj strokovni izpit s področja varnosti in zdravja pri delu.

Vir: Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 56/1999) ter Pravilnik o pogojih za pridobitev dovoljenja za delo za opravljanje strokovnih nalog varnosti pri delu (Uradni list RS, št. 10/2000).

Pogoj za vključitev v posamezne stopnje tečajev je uspešno opravljen uvrstitveni test. Tega ne opravljajo udeleženci začetnih tečajev in tisti, ki so v pretekli izobraževalni sezoni zaključili tečaj in želijo nadaljevati s tečajem na višji stopnji.

KDO JE STROKOVNI IZVAJALEC?

Za izpeljavo tečajev tujih jezikov se je ZSSS tudi tokrat dogovorila z družbo Veris d. o. o. iz Ljubljane, ki bo angažirala izkušene domače in tuje profesorje.

KAKŠNA SO IZOBRAŽEVALNA GRADIVA?

Za tečaje srednje in višje stopnje v vseh treh navedenih tujih jezikih so gradiva pripravili pri Evropski sindikalni akademiji (ETUCO), ki deluje v okviru EKS. Gre za posebna gradiva za učenje tujih jezikov, namenjena članom sindikatov. Učna tematika je povezana s sindikalnimi vprašanji, tako da udeleženci pri učenju osvojijo tudi sindikalno terminologijo. Navedeno ne velja za začetno stopnjo, kjer se uporabljajo učbeniki, ki vsebujejo splošno terminologijo.

KJE SE BODO TEČAJI IZVAJALI?

Kot doslej se bodo tečaji izvajali povsod po Sloveniji, kjer bo interes za tovrstno izobraževanje in usposabljanje.

KDO SO NAROČNIKI TEČAJEV?

Tečaje lahko naročijo sindikati dejavnosti, območne organizacije ZSSS ali sindikati podjetij in zavodov. Pogoj za udeležbo na teh tečajih je članstvo v enem od sindikatov dejavnosti, vključenih v ZSSS. Pogoj za izvedbo tečaja je prijava najmanj 6 in največ 10 udeležencev.

Naročniki tečajev morajo zagotoviti ustrezen prostor (učilnica, sejna soba) in učno opremo (table, grafoskopi).

KDAJ SE BODO TEČAJI IZVAJALI?

Tečaji bodo od začetka oktobra do konca januarja in od začetka februarja do konca maja.

Naročila za tečaje je službi za izobraževanje in usposabljanje pri ZSSS treba sporočiti najkasneje do 20. septembra.

KJE DOBITE DODATNE INFORMACIJE O TEČAJIH?

Vse dodatne informacije in pojasnila o načinu organiziranja, zbiranju prijav, cenah, načinu plačila itd. lahko dobite v službi za izobraževanje pri ZSSS, in sicer pri: Vandi Rešeta, tel. 01/4341-238 in Jožici Anžel, tel. 01/4341-239, e-pošta: jozica.anzel@siol.net.

Informacije o tečajih tujih jezikov bodo predstavljene tudi na spletnih straneh ZSSS na naslovu: <http://www.sindikatzsss.si>.

Vanda Rešeta,
vodja izobraževanja pri ZSSS

Petnajsti triatlon jeklenih

Športni utrinek iz Bohinja ali zgodbica o tem, kako so se nekateri mnogo manj in nekateri malo več kot štiri ure kalili v jeklo

Bohinjsko jutro. Prekrasno, sončno, z utripom na stotine src, združenih v eno samo tam nekje visoko na nebu. Gladina jezera lesketajoča se v tisočih kristalih. In tam na začetku preko 120 veslačev in sedem veslačic v pisanih opravah. V trenutkih, preden se rezek pok

pištole zareže v tišino sobotnega jutra, je to pogled za bogove. Čarovnija potem izgine. Ostane samo še tekma, tekma s samim seboj, tekma s časom in vsemi tistimi, ki ne utrudno zamahujejo okoli tebe. Čolni niso več v ravni vrsti. Najhitrejši se oddaljujejo neskončno hitro. Kažejo smer tistim zadnjim, kam je treba do oddaljene boje v Ukancu in nazaj.

Priveslam med zadnjimi, pa vendarle ne čisto zadnja, vsaj še pet jih je za mano. To štejem za velik uspeh, saj sem se komaj v začetku avgusta začela učiti veslanja. Moja druga zmaga, prva je bila odločitev, da se na to pot sploh podam.

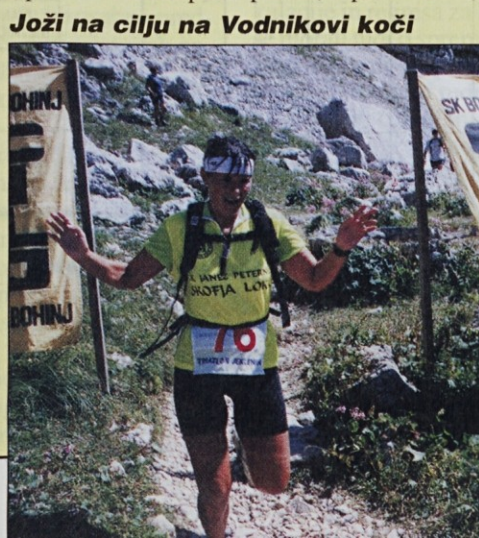
Trideset kilometrov na kolesu proti Gorjušam, Mrzlemu studentu in na cilj do vojašnice na Polkljuki prevozim brez posebnih težav, s solidnim časom. Celo nekaj omaganih kolesarjev prehitim. Čaka me še 10 kilometrov teka preko planine Konjščice, prelaza Studor do cilja na Vodnikovi koči. S pomočjo sivih celic in vseh, ki so me bodrili in spremljali na poti, mi uspe priti na cilj v še dovoljenem času (4,30 ure). Moja tretja zmaga! Prav vsi, ki smo prišli v tem času na cilj, smo dobili pokale, čeprav mislim, da so si jih zaslužili tudi tisti, ki so prišli po tem času, mogoče še bolj, pa jih niso dobili. Kdo ve zakaj?

Prihodnje leto pa ..., o tem bom razmišljala prihodnje leto! Če se bom mazala z WD 40, kot mi je v šali rekel prijatelj, da zdaj, ko sem jeklena, ne zarjavim, bo mogoče cilj malo višji. In če koga potegnem za sabo, še toliko bolje.

Prihodnje leto pa ...

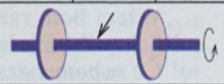
Prihodnje leto pa ..., o tem bom razmišljala prihodnje leto! Če se bom mazala z WD 40, kot mi je v šali rekel prijatelj, da zdaj, ko sem jeklena, ne zarjavim, bo mogoče cilj malo višji. In če koga potegnem za sabo, še toliko bolje.

Jožica Anžel





Avtor: Rudi Murn		Nagradna križanka	KAR NI SKLADU Z DOLOČENIM PRAVILOM	MESTO NA ČEŠKEM OBISTOIMENSKI REKI	DOKTOR	MILAN IVANČIČ	1	2	GLAVNO M. SVICARSKEGA KANTONA AARGAU	SARAJEVO	IGRALKA IDA KRAVANJA	KRUTI RIMSKI CESAR	VIKING ERIKSSON	NOVA DELAVSKA ENOTNOST	RUSKO LJUDSKO BRENKALO	CESTNA VIJUGA	NEGOVOREČA OSEBANA ODURU	VELIKA SLADKOVODNA RIBA																																													
ELASTIČNI TRAK ZA PRITRJEVAJE NOGAVIC		ZASUK (redko)		KADOR SKUPAJ S KOM PREDLAGA NEKAJ		AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA THURMAN		FILM IZ ŽIVLJENA KAVBOJEV		RT. NA JUGU ŠPANIJE		MAJHNA UŠ		UJČIČ JANEZ		ŽUŽELKA, KI IMA RDECA ZADNJA KRILA		SPODNJI DEL STANOVANJSKE HIŠE		VRSTA ŽITA		VEZNIK		MOŠKO IME, KI GODUJE 28. APRILA		AM. FILMSKA IGRALKA STARK (iz črk OKO)		ZAVRNITEV PONUDBE ZA PLES		OSTER KONICAŠT VRH GORE		VELIKA DIVJA RACA																															
PRAVICA UGOVORA V VLADI		PAPÉŽEVA KRONA		POTRDILO O PL. CARINE		GLAVNO M. JUŽ. KOREJE		EDVARD BENEŠ		KOLIČINA, KI SE MERI S TEHTANJEM		BEOTIJEČ		DELAVKA V URARNI		NEMŠKA PESNICA SEIDEL		DEL VOZA		DREVESNI PANJ		ČEBELJA TVORBA		PRITOK RONE PRI LYONU		MIRKO ILESIČ		ČLOVEK Z MALHO VEČJI ČOLN		RAZTOPINA BITUMENA V BENCINU		RIM. ŠTIRI		PREOSTANEK IGRALNIH KART		RUMENKASTO RJAV LES TROPSKEGA DREVEŠA		RUDAR (ljudsko)		UP		OBREŽJE		IVAN HETRICH		PRIPOVEDNO PESNIŠTVO		POLDRAG KAMEN RAZLIČNIH BARV		VRV NAPETA MED DVEMA JAMBOROMA		ODMEV, REZONANCA		TURČIJA		VEDEJNE ČLOVEKA, KI SE DELA POBOŽNEGA		STARA LJUBLJANA		VEČJA PTICA PEVKA, DROZG		DUHOVNIK (ironično)	
PRAVICA UGOVORA V VLADI		PAPÉŽEVA KRONA		POTRDILO O PL. CARINE		GLAVNO M. JUŽ. KOREJE		EDVARD BENEŠ		KOLIČINA, KI SE MERI S TEHTANJEM		BEOTIJEČ		DELAVKA V URARNI		NEMŠKA PESNICA SEIDEL		DEL VOZA		DREVESNI PANJ		ČEBELJA TVORBA		PRITOK RONE PRI LYONU		MIRKO ILESIČ		ČLOVEK Z MALHO VEČJI ČOLN		RAZTOPINA BITUMENA V BENCINU		RIM. ŠTIRI		PREOSTANEK IGRALNIH KART		RUMENKASTO RJAV LES TROPSKEGA DREVEŠA		RUDAR (ljudsko)		UP		OBREŽJE		IVAN HETRICH		PRIPOVEDNO PESNIŠTVO		POLDRAG KAMEN RAZLIČNIH BARV		VRV NAPETA MED DVEMA JAMBOROMA		ODMEV, REZONANCA		TURČIJA		VEDEJNE ČLOVEKA, KI SE DELA POBOŽNEGA		STARA LJUBLJANA		VEČJA PTICA PEVKA, DROZG		DUHOVNIK (ironično)	



GESLA NAGRADNE KRIŽANKE št. 30 (7. 9. 2000):

1:

2:

3:

Gesla iz današnje nagradne križanke napišite na označena polja, izrežite in pošljite nalepljene na dopisnici na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana, p. p. 97. Tudi tokrat je nagrada 5000 tolarjev, zato ne pozabite napisati svoj točen naslov in davčno številko. Upoštevati bomo pravilne rešitve, ki bodo prispele do **ponedeljka, 18. septembra 2000.**

Pravilna rešitev gesel iz 28. letošnje številke Nove Delavske enotnosti:

1. **PARIZ**, 2. **REKA SENA**, 3. **AMSTERDAM**, 4. **FIRENCE**. Nagrado 5000 tolarjev prejme **Božica Đura**, Jakopičeva 17, 1000 Ljubljana.